

OPEN BRIEF VAN BEZORGDE LEERKRACHT AAN:

- De redacties van Het Laatste Nieuws, De Morgen, De Standaard, Het Nieuwsblad, Het Belang van Limburg, De Zondag, BELGA.
- Alle 124 Vlaamse volksvertegenwoordigers van het Vlaams Parlement.

Onderwerp:

Bezorgdheid van leerkrachten over het incident aan het station in 1930 Zaventem - op 5 mei 2023, en de dreigementen aan de campussen van ZAVO Groenstraat, Hoogstraat en Sterrebeekstraat.

Donderdag 11 mei 2023

Geachte redacties,
Geachte leden van het Vlaams Parlement,

Als leerkracht van ZAVO wil ik eveneens mijn ongenoegen uiten over de communicatie van de directie van ZAVO en het algemene verloop van het incident na het incident op vrijdag 5 mei 2023 aan het station in Zaventem.

Waarom ben ik alleen? Omdat een tal van leerkrachten hun stem niet durven laten horen uit schrik voor represailles in opdrachtverdeling of emotionele vergelding.

Onze school is al langer niet meer veilig en dit incident is voor mij de druppel. En zelfs nu er een dode is gevallen, blijven de oogkleppen op. Het feit dat de burgemeester en de directeur van Zavo in de media melden dat er bijna geen geweld is in Zaventem/Zavo, laat zien dat beide partijen niet weten wat er zich echt afspeelt. Wat er echt leeft in onze klassen en buiten de schoolpoort. Desondanks de media, directie en andere partijen melden dat dit een geïsoleerd incident zou zijn, kan dit niet verder van onze werkelijkheid liggen. Er is wekelijks wel iets gaande. Dit kan gaan van dreigementen onderling in onze klassen tussen leerlingen, naar leerkrachten, personeelsleden tot het boycotten van het klasgebeuren maar ook fysieke dreigementen en acties zijn wekelijkse kost. Conflicten aan het station, ruzies op het marktplein of jongeren (niet van onze school) die rondhangen in en rond ons schoolgebouw. Dit kunnen jongeren van onze school zijn maar ook jongeren die helemaal niet ingeschreven zijn op onze school of zelfs meerderjarigen die ongevraagd de schoolpoort inlopen.

Wij worden momenteel gerustgesteld met 'er gaat voldoende beveiliging zijn rond de campussen'. Maar dan blijkt dat er enkel bewaking is aan de schoolpoort en dit slechts op enkele tijdstippen. Helaas met een groot verloop van leerlingen is het afsluiten van de volledige schoolomgeving, voor de veiligheid, niet altijd mogelijk. Dit laat dus gaten waar misbruik van kan gemaakt worden. Het feit dat de algemeen directeur op nationale televisie duidelijke taal sprak over de duur van de politieaanwezigheid, met name tot en met woensdag na de feiten, boezemt mij angst in. Want wat met Donderdag? Wat met volgende week? Daarnaast heeft deze directeur in diezelfde uitzending duidelijk laten uitschijnen alsook in andere bronnen dat thuisblijvers zich aanstellen. Dat leerkrachten, leerlingen en ouders met angst, dat gevoel niet "mogen" ervaren. Om de paradoxale houding hier te benadrukken wijs ik graag op de erg lange procedures in functie van leerlinggedrag maar de erg korte tijd die angstige leerlingen/leerkrachten/ouders krijgen om die angst te overwinnen. Slechts twee dagen voor het verwerken van de shock, het trauma en de beelden staat dan in schraal contrast met de jarenlange procedure waarbij leerlingen herhaaldelijk agressief gedrag mogen blijven vertonen in de klas.

Desondanks de bezorgdheid van vele leerkrachten, gedurende enkele jaren, rond het tuchtbeleid van de school, wordt dit niet ernstig genomen. Zo blijkt na emotionele, mentale of fysieke agressie binnen of buiten de klas dat er vaak enkel sprake is van een herstelgesprek. Deze herstelgesprekken hebben zeker en vast hun plaats in een tuchtbeleid maar bieden geen soelaas wanneer het ongepaste gedrag blijft aanhouden. Maatregelen worden vaak eenzijdig beslist door het leidinggevend corps zonder voldoende ondersteuning te bieden aan de persoon in kwestie. Ik geef graag een concreet voorbeeld: leerkrachten worden aangemaand, bij fysiek geweld, om zeker niet naar de politie te stappen. Onder deze emotionele druk krijgen leerkrachten vaak de boodschap dat interne conflicten ook intern dienen te blijven. Dit uiteraard met angst voor het imago van de school. Ik kan persoonlijk getuigen dat al vele gemotiveerde, gepassioneerde en bekwame leerkrachten vertrokken zijn of in burn-out terecht komen omdat het toxisch emotioneel klimaat hen daartoe dwingt. Het grensoverschrijdend gedrag dat zowel van leerlingen als de directie inbeukt op de leerkrachten eist zo zijn tol. Het gebrek aan steun en empathie voor het lerarenkorps vanuit onderwijskundig leiders van de school zorgt ook voor een enorme polarisatie in dit corps met negatieve motivatie als gevolg. Algemeen geweten onder het personeel is dat er al een collectieve klacht werd ingediend over het beleid van de school naar mentaal welzijn en veiligheid. Externe HR-partner van de school werd hierbij op de hoogte gebracht maar werd gerustgesteld door het mooie papierwerk van ZAVO.

Om de onderwijskwaliteit van al onze leerlingen te kunnen garanderen, moeten we ook kunnen inzetten op interpersoonlijke vaardigheden. Gaande van teamwork in de klassen tot gepast gedrag in een concrete context. Als leerlingen zich ongepast gedragen, is er geen enkele leerkracht die niet bereid zou zijn om deze jongeren mee op weg te nemen naar wenselijk gedrag. Dat kan enkel met een verenigde klassenraad waarbij ook middenkader en directie hier prioriteit aan geven. Door het minimaliseren van dit ongepaste gedrag, krijgen leerlingen vaak de indruk dat er geen of weinig gevolgen zijn aan hun acties. Hierdoor verloren al heel wat leerkrachten hun geloof in onze school maar ook zorgt dit voor verdeeldheid in visie op tucht en gedrag. Leerkrachten hun 2^e specialiteit blijft het opvoeden van jongeren. Dat staat zo in onze 10 basiscompetenties van het ambt als leerkracht.

Ik ben zelf enorm fier dat ik leerkracht ben, mag zijn en blijven. Dit is geen reflectie op mijn job als leerkracht wel een rode vlag die ik niet meer zomaar kan negeren. Een rode vlag voor mijn collega's, mezelf, gemotiveerde leerlingen, betrokken ouders en externe partners van school. De leerlingen en ouders blijven mij motiveren maar al deze gebeurtenissen die hadden kunnen voorkomen worden, maakt dat ik des te vaker mij afvraag "waar gaat dit allemaal naartoe?". Door in te zetten op tucht en discipline maar ook door soms moeilijke beslissingen te maken, kunnen we vele leerlingen helpen wanneer ze zelf niet weten dat ze geholpen moeten worden.

Hopelijk bereikt deze brief jullie goed en nemen jullie mijn bezorgdheden ernstig.

Met vriendelijke groet,

Een bezorgde leerkracht van leerlingen op ZAVO